

Kastelán/kastelánka malého památkového objektu (kód: 82-036-T)

Autorizující orgán: Ministerstvo kultury
Skupina oborů: Umění a užité umění (kód: 82)
Týká se povolání: Kastelán
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 7

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v historii a dějinách umění s ohledem na památkovou péči	7
Orientace v systému ochrany a péče o památkový objekt včetně mobiliárního fondu	7
Práce s lidskými zdroji v souladu s právními předpisy včetně ochrany zdraví při práci	7
Návrh a kontrola plnění rozpočtu zpřístupněného památkového objektu	7
Orientace v požadavcích na běžný provoz a údržbu památkového objektu	7
Plánování a řízení investic a obnovy památkového objektu včetně řešení havarijních situací	7
Marketing památkového objektu pro různé cílové skupiny a následná realizace	7

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Pro účely této profesní kvalifikace je malým památkovým objektem památkový objekt, který byl prohlášen kulturní památkou nebo národní kulturní památkou, je zpřístupněný veřejnosti nebo ke zpřístupnění připravovaný, s celkovým počtem inventárních jednotek, mobiliáře, svazků knihovních jednotek a sbírkových předmětů nepřesahujících v součtu 5000 jednotek, a zároveň s počtem platících návštěvníků za rok nepřesahující 10 000, a zároveň s přepočteným počtem zaměstnanců zajišťujících provoz památkového objektu, který nepřekračuje v součtu 8 pracovních úvazků v kalendářním roce vykonávaných v pracovním poměru nebo na dohody o pracích mimo pracovní poměr.

Zkouška se skládá ze dvou částí, které se konají odděleně, resp. ve dvou dnech.

V první části jsou písemně ověřovány odborné dovednosti: Orientace v historii a dějinách umění s ohledem na památkovou péči - všechna kritéria hodnocení a Orientace v systému ochrany a péče o památkový objekt včetně mobiliárního fondu, kritéria hodnocení a), a b).

Druhá část se skládá z ověřování ostatních odborných dovedností a kritérií hodnocení, která nebyla součástí první části.

Dvacet pracovních dní před konáním první části zkoušky uchazeč zašle autorizované osobě v elektronické podobě návrh jednoho vybraného památkového objektu, který má být použit jako modelový památkový objekt v rámci hodnocení odborných dovedností Plánování a řízení investic a obnovy památkového objektu včetně řešení havarijních situací a Marketing památkového objektu pro různé cílové skupiny a následná realizace.

Autorizovaná osoba uchazečem navrhnutý památkový objekt hodnotí „splnil“ za předpokladu, že návrh byl zaslán v uvedeném požadovaném termínu a splňuje následující podmínky:

- památkový objekt, který byl prohlášen kulturní památkou nebo národní kulturní památkou,
- je zpřístupněný veřejnosti nebo ke zpřístupnění připravovaný,
- s minimálně 5 zaměstnanci v pracovním poměru.

Autorizovaná osoba návrh vybraného památkového objektu posoudí nejpozději do pěti pracovních dní od zaslání návrhu uchazečem. Autorizovaná osoba seznámí uchazeče bezodkladně s výsledkem posouzení, tj. zda předložený návrh „splnil“ nebo „nesplnil“. Při hodnocení návrhu památkového objektu „nesplnil“ seznámí autorizovaná osoba uchazeče s důvody nesplnění návrhu, v tomto případě poskytne autorizovaná osoba uchazeči dodatečnou lhůtu v délce maximálně 5 pracovních dní pro zaslání návrhu jiného památkového objektu. Autorizovaná osoba má opět lhůtu 5 pracovních dní na posouzení návrhu; o výsledku opět informuje uchazeče bezodkladně.

Jestliže i druhý návrh památkového objektu je hodnocen jako nesplnil, není možné přistoupit k ověřování odborných kompetencí dle tohoto standardu.

V rámci ověřování odborné dovednosti *Marketing památkového objektu pro různé cílové skupiny a následná realizace*, kritérium hodnocení a) je autorizovanou osobou schválený modelový památkový objekt použit pro zpracování písemné analýzy. Další podmínky jsou stanoveny v pokynech pro danou odbornou dovednost.

Ve druhé části probíhá ústní prověření odborných dovedností a hodnocení předložené analýzy.

Během zkoušky je prověřována uchazečova schopnost správně a přesně používat odbornou terminologii památkové péče. Mezi stavební slohy jsou zahrnuty minimálně slohy: románský, gotický, renesanční, barokní, klasicistní, pseudoslohy a secesní

Pokyny k ověřování a hodnocení jednotlivých odborných dovedností, resp. kritérií hodnocení:

ORIENTACE V HISTORII A DĚJINÁCH UMĚNÍ S OHLEDEM NA PAMÁTKOVOU PÉČI

Pokyny ke kritériím:

- a) Autorizovaná osoba vytvoří soubory obrazové dokumentace. Obrazovou dokumentaci autorizovaná osoba vytvoří v rozsahu nejméně 8 souborů dokumentace. Jeden soubor obrazové dokumentace obsahuje: 1 celkový pohled, 1 detail exteriéru, vždy po jednom souboru pro památkový objekt postavený ve slohu románském, gotickém, renesančním, barokním, klasicistním, pseudoslohu a secesním. Uchazeči jsou předloženy čtyři náhodně vybrané

soubory dokumentace. U každého souboru se hodnotí správné a jednoznačné přiřazení stavebního slohu 1 bodem a správné určení časového období s přiměřenou tolerancí vzhledem k danému stavebnímu slohu 1 bodem. Celkem může uchazeč získat 8 bodů. Pro úspěšné splnění kritéria musí získat alespoň 4 body.

- b) Uchazeč si vylosuje dva různé stavební slohy z dokumentace vytvořené pro kritérium a). Uchazeč popíše charakteristické znaky pro každý z určených stavební slohů. Hodnotí se významnost a specifickosti popsaného znaku pro daný stavební sloh a typologická rozmanitost popsaných charakteristických znaků v rámci jednoho stavebního slohu.
- c) Autorizovaná osoba vytvoří soubor s alespoň 8 historickými časovými obdobími od 10. století do 20. století. Uchazeč si vylosuje dvě historická časová období. Uchazeč ke každému z nich napíše alespoň 3 památkové objekty, které se nacházejí na území České republiky. Pro splnění kritéria musí napsat a správně přiřadit minimálně 3 památkové objekty z alespoň 6.
- d) Autorizovaná osoba vytvoří soubor s alespoň 10 významnými osobnostmi (panovníci českých zemí, představitelé šlechtického rodu, představitelé církve, stavitelé apod.) Uchazeč si vylosuje tři z nich a pro každou uvede dva typické objekty. Pro splnění kritéria musí vyjmenovat správně alespoň 4 památkové objekty

ORIENTACE V SYSTÉMU OCHRANY A PÉČE O PAMÁTKOVÝ OBJEKT VČETNĚ MOBILIÁRNÍHO FONDU

- a) Uchazeč musí vyjmenovat všechny typy památkové ochrany solitérů a dva typy plošné památkové ochrany. Pro splnění kritéria musí zároveň u vyjmenovaných typů památkové ochrany správně tento typ charakterizovat.
- b) Uchazeč pro splnění kritéria musí zmínit minimálně dva mezinárodní dokumenty zavazující ČR v oblasti památkové péče a vyjmenovat základní právní předpisy upravující památkovou péči v ČR.
- c) Uchazeč vyjmenuje 3 platné metodiky.

U níže uvedených kritérií se pracuje s fotografickou dokumentací mobiliáře. V rozsahu pro jeden typ mobiliáře: 1 aktuální barevná fotografie o velikosti alespoň 10 cm x 15 cm (lze nahradit digitálními fotografiemi na PC). Celkem soubor zahrnuje alespoň 3 různé druhy mobiliáře.

- d) Celkem jsou uchazeči předloženy 3 fotografie 3 různých typů mobiliáře. Pro splnění kritéria musí uchazeč správně určit typ i sloh alespoň u 2 ze 3 mobiliářů.
- e) Autorizovaná osoba určí uchazeči jednu fotografii mobiliáře z předložené fotografické dokumentace mobiliáře v rámci kritéria hodnocení d). Na základě této fotografie uchazeč určí podmínky péče o daný mobiliář včetně stanovení vhodného mikroklimatu.

PRÁCE S LIDSKÝMI ZDROJI V SOULADU S PRÁVNÍMI PŘEDPISY VČETNĚ OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

V rámci hodnocení je prověřována rovněž znalost uchazeče používat přiměřeně terminologii užívanou v platném znění zákoníku práce a sleduje se používání přiměřených a vhodných postupů při řízení pracovního kolektivu.

- a) Pro splnění kritéria uchazeč vyjmenuje alespoň 2 zákony soukromoprávního charakteru a alespoň 3 zákony veřejnoprávního charakteru, které se vztahují k výkonu závislé činnosti.
- b) Uchazeč pro splnění kritéria musí vyjmenovat všechny typy základních pracovněprávních vztahů a uvést v úplnosti jejich základní znaky dle platného zákoníku práce.
- c) Uchazeč uvede alespoň tři různé praktické příklady vztahující se ke třem různým povinnostem vedoucího zaměstnance.
- d) Autorizovaná osoba popíše uchazeči tři modelové konfliktní situace mezi podřízenými zaměstnanci, např. vzájemná nespokojenost při plnění zadaného úkolu, obviňování z neúspěchu z důvodu věku nebo pohlaví, problém s odlišnou mírou osobní hygieny, šíření pomluv zaměstnancem aj. Uchazeč navrhne způsob jejich řešení v souladu s platnými právními předpisy a s ohledem na přiměřený a vhodný postup při řízení pracovního kolektivu.
- e) Autorizovaná osoba popíše uchazeči tři modelové konfliktní situace, které se vztahují k výkonu oprávnění nebo povinností vedoucího zaměstnance, např. podezření na požití alkoholu na pracovišti, neochota používat osobní ochranné pracovní prostředky, nízká výkonnost, pozdní příchody na pracoviště, využívání prostředků zaměstnavatele k soukromým účelům aj. Uchazeč navrhne způsob jejich řešení v souladu s platnými právními předpisy a s ohledem na přiměřený a vhodný postup při řízení pracovního kolektivu.

NÁVRH A KONTROLA PLNĚNÍ ROZPOČTU ZPŘÍSTUPNĚNÉHO PAMÁTKOVÉHO OBJEKTU

V rámci hodnocení je prověřována rovněž znalost uchazeče používat přiměřeně terminologii užívanou v oblasti ekonomie.

- a) Uchazeč uvede možné typy financování provozu památkového objektu s ohledem na právní formu subjektu provozujícího památkový objekt a možné zdroje financování.
- b) Uchazeč pro splnění kritéria musí vyjmenovat základní typy nákladových a výnosových položek typických pro památkový objekt.
- c) Uchazeč si vybere dvě nákladové položky, jím uvedené v rámci hodnocení kritéria b) této kompetence, uvede a zdůvodní, zda se jedná o obligatorní nebo fakultativní složku nákladů.

ORIENTACE V POŽADAVCÍCH NA BĚŽNÝ PROVOZ A ÚDRŽBU PAMÁTKOVÉHO OBJEKTU

- a) Uchazeč musí pro splnění kritéria vyjmenovat základní pojmy související s obnovou památkového objektu dle památkového zákona č. 20/1987 Sb., zákon o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, stavebního zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů, s důrazem na povinnosti vyplývající pro stavebníka a vlastníka památkového objektu. V rámci zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, je sledována schopnost vysvětlit a vzájemně odlišit základní pojmy spojené se zadáváním veřejných zakázek z pohledu veřejného zadavatele.
- b) Uchazeč vyjmenuje povinné revize objektu a technického zařízení z hlediska BOZP a PO.
- c) Uchazeč pro splnění kritéria musí popsat základní preventivní kroky spojené s prevencí údržby památkového objektu a uvede minimálně dva příklady.
- d) Autorizovaná osoba uvede modelový případ stavební akce menšího rozsahu. Stavební akcí malého rozsahu jsou akce svým rozsahem podléhající stavebnímu ohlášení, avšak nikoliv stavebnímu povolení (např.: výměna krytiny s opravou hromosvodů, oprava oken s výměnou křidel nevhodných k repasi, oprava parapetů terasy a doplnění zábradlí vnějšího schodiště, oprava sociálního zařízení s výměnou zařizovacích předmětů apod.)

PLÁNOVÁNÍ A ŘÍZENÍ INVESTIC A OBNOVY PAMÁTKOVÉHO OBJEKTU VČETNĚ ŘEŠENÍ HAVARIJNÍCH SITUACÍ

- a) Uchazeč musí pro splnění kritéria popsat základní kroky a postupy při plánování stavební obnovy a údržby modelového památkového objektu i s ohledem na průběh kalendářního roku. Za modelový památkový objekt se považuje objekt, na který uchazeč vypracuje písemnou analýzu v rámci odborné dovednosti: Marketing památkového objektu pro různé cílové skupiny a následná realizace.
- b) Autorizující osoba uchazeči popíše jednu běžnou havarijní situaci na objektu. Uchazeč musí popsat ve správném sledu z hlediska priority potřebné kroky při řešení popsané havarijní situace. Za modelový památkový objekt se považuje objekt, na který uchazeč vypracuje písemnou analýzu v rámci odborné dovednosti: Marketing památkového objektu pro různé cílové skupiny a následná realizace.
- c) Pro účely tohoto kritéria: stavební investice jsou například: celková revize krovu s navazující výměnou krytiny střešního pláště, komínů, okapů a hromosvodů po zasažení vichřicí, oprava fasádního pláště včetně opravy výplní otvorů, instalace EPS, připojení na inženýrskou síť.

MARKETING PAMÁTKOVÉHO OBJEKTU PRO RŮZNÉ CÍLOVÉ SKUPINY A NÁSLEDNÁ REALIZACE

Za různé cílové skupiny se považují například: rodiny s dětmi, organizované cizozemské skupiny, organizované tuzemské skupiny, lidé s handicapem, senioři, odborníci památkové péče apod.

- a) Uchazeč vypracuje písemnou analýzu pro památkový objekt, který byl schválen autorizovanou osobou a splňuje podmínky stavenované touto profesní kvalifikací. Minimální rozsah písemné analýzy jsou 4 normostrany textu. Maximální rozsah písemné analýzy je 15 normostran textu. Uchazeč zašle písemnou analýzu autorizované osobě v elektronické podobě nejpozději 5 pracovních dnů před konáním druhého kola. Stejnopis v listinné podobě s prohlášením o shodě s elektronickou verzí předloží uchazeč autorizované osobě při konání druhého kola. V rámci písemné analýzy se sleduje spektrum oslovených cílových skupin a celkový náklad na rozvoj památkového objektu při respektování jeho kulturně-historického potenciálu.
- c) Uchazeč vypracuje rozpočet s určením výnosů a nákladů na jednu akci, která dle předložené písemné analýzy je vhodná pro modelový památkový objekt. Akce musí být minimálně jednodenní.

Autoři standardu

Autoři kvalifikačního standardu

Kvalifikační standard profesní kvalifikace připravila SR pro kulturu, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Národní památkový ústav

Správa zámku Rosice